

Ejendommene. Ja, saa vidt jeg ved, gaar denne Servitut ud paa, at der ikke maa opføres Fabrikker, og at der ingen støjende Virksomheder maa være. Det skal være Villaejendomme; men disse Ejendomme forandre jo heller ikke Karakter. De blive ved at være Villaer. Det ærede Medlem sagde: Er en Villa da en Lupusanstalt? Nej, det er det ganske vist ikke, men der staar vist heller ikke i noget af Dokumenterne derude, at en Lupuspatient ikke maa købe en Villa, eller at en Villaejer ikke maa have en Lupuspatient i sin Bolig, eller at en Ejer ikke maa kurere Lupuspatienter; alt det staar der selvfølgelig ikke noget om. Det, man vil gøre, er at flytte et videnskabeligt Institut, som sikkert ingen Alarm eller Spektakel gør, derud; det er ikke nogen Fabrikvirksomhed. At man helbreder Lupuspatienter, synes mig en saa fortjenstfuld og saa stilsfærdig Virksomhed, at det slet ikke kan komme i Strid med de Servitutter og Paalæg, der ere derude paa Ejendommene. Men vel, kan det komme i Strid dermed, saa lad Ejerne gaa til det rette Forum, til Domstolene, og faa Sagen afgjort. Hvorfor skulle vi blande os i den Sag herindefra, hvorfor skulle vi her gaa de Herrer Villaejeres Ærinde og søge at faa dette Institut, hvis Virksomhed er saa fortjenstfuld, skubbet bort dérfra, hvor det nu har købt en Ejendom? Saa er der oven i Købet det, at selv om vi nægte Pengene, udrette vi maaske intet til Fordel for Villaejerne, fordi Instituttet aligevel bliver liggende derude. Det eneste, vi opnaa, er kun at faa konstateret, at Staten ikke vil yde Penge til dette videnskabelige Formaal, som har gjort vort lille Land berømt og hjulpet til at gavne mange af vore Medskabninger, som lide af denne forfærdelige Sygdom. Med disse Ord skal jeg slutte, idet jeg fremdeles anbefaler at følge Udvalgets Flertal ved Afstemningen.

Høegh-Guldberg: Der er en Bevilling paa dette Budget, som har interesseret en hel Række ærede Medlemmer, det er den meget omtalte Bevilling til de kommunale og private Realskoler. Baade de ærede Medlemmer for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle), Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius), Odense Amts 4de Valgkreds (Berntsen), Vejle Amts 6te Valgkreds (Jessen) foruden den ærede Ordfører og den ærede Minister have talt til Dels ret udførlig derom. Jeg kan i flere Henseender slutte mig til de faldne Bemærkninger og skal derfor her kun komme med et Par ganske korte Udtalelser. Jeg beklager ogsaa, at der ikke

allerede nu er foreslaaet en anden Fordeling af Tilskuddet hertil end den hidtidige. Jeg vilde ønske, at denne Fordeling kom mere i Overensstemmelse med Realskoleforeningens Forslag, og at Tilskuddet blev fordelt efter mere ensartede Regler. Jeg skal atter minde om nogle Skoler, som jeg fremdrog ved Finanslovens første Behandling, nemlig Odense Realskole, Randers Realskole, Jacobsens Realskole i Aalborg og de to Skoler, Fengers og Kirkegaards i Aarhus, som i en lang Aarrække have andraget om at faa et saadant Tilskud. Det er vistnok Skoler, der i enhver Henseende staa paa Højde med dem, der faa Bidrag, og som, fordi de ikke faa dette Tilskud, arbejde under meget vanskelige Forhold. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle) og den højtærede Kultusminister i, at det var meget ønskeligt, om Skolerne kunde tage Hensyn til, at en Del Elever forlader Skolen i 14 Aars Alderen, saa at der kom en afsluttende Eksamen, eller at Skolen blev beregnet paa indtil det 14de Aar at kunne meddele Eleverne en systematisk ordnet afsluttet Kundskabsmasse, saaledes at de ikke forlode Skolen med kun en uafsluttet Brøkdæl af det, som Skolen havde sat som sin Plan. Disse Skoler ere baade tilsete fra Kultusministeriet og kontrollerede af det og i det Tilfælde, at Skolens Plan — hvad jeg ikke tror, den gør, men formentlig burde — bliver approberet af Kultusministeriet, kunde der være Lejlighed til, at Ministeren kunde forlange, at en saadan Plan blev indrettet efter et Princip som dette, medens der, som det blev oplyst, nu kun er et Par Skoler, hvor en saadan afsluttende Borgerskole-Eksamen findes. Hvad Ordføreren omtalte som en videre Plan, at ogsaa Latinskolerne bleve inddragne under dette at kunne meddele Elever, som forlode dem ved 14 Aars Alderen, en afsluttende Eksamen, er naturligvis meget tiltalende, og det kunde ogsaa være meget tiltalende, at Latin- og Realskoler for saa vidt kom til at arbejde i Forening, som Latinskolens Arbejde nærmest indrettedes paa at være et større afsluttende Tillæg til den Undervisning, der gaves i Realskolerne. Jeg glæder mig imidlertid ved, at den højtærede Minister oplyste, at naar Behandlingen af Skoleloven i Aar er færdig i Tingene, vil der blive taget fat paa en Reform med Hensyn til Tilskuddet til Realskolerne. Vi kunne altsaa snart se en Ende paa denne Sag, hvad det nu har vist sig ønskes fra mange Sider.

Der er kun en Ting endnu, jeg gerne